

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

zo 16. augusta 2018

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu („program Pericles IV“)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 25. júna 2018 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu na obdobie rokov 2021 – 2027 („program Pericles IV“) ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 133 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého Európsky parlament a Rada ustanovia, bez toho, aby boli dotknuté právomoci Európskej centrálnej banky a po porade s Európskou centrálnou bankou, opatrenia potrebné na používanie eura ako jednotnej meny. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

- 1.1. ECB berie na vedomie, že navrhovaným nariadením sa od 1. januára 2021 nahradí právny základ súčasného programu Pericles 2020, ktorý bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 331/2014 ⁽²⁾, aby mohol program Pericles ďalej pokračovať do konca roku 2027.
- 1.2. ECB zdôrazňuje svoj názor, že program Pericles je užitočný nástroj, ktorý prispieva k činnostiam uskutočňovaným ECB, Europolom a vnútroštátnymi orgánmi v rámci boja proti falšovaniu eurobankoviek a euromincí ⁽³⁾. ECB verí, že program Pericles IV bude naďalej prispievať k zachovaniu integrity eurobankoviek.
- 1.3. ECB zdôrazňuje svoju aktívnu účasť v boji proti falšovaniu. ECB predovšetkým vyvíja výtvarné návrhy a ochranné prvky eurobankoviek, ktoré umožňujú širokej verejnosti, ako aj odborníkom odlíšiť pravé bankovky od falzifikátov a ktoré pôsobia ako odstrašujúci prostriedok pre falšovateľov.
- 1.4. Od roku 2013 sa postupne zavádzajú bankovky série Európa. S cieľom pripraviť sa na zavedenie bankoviek so zlepšenými bezpečnostnými prvkami ECB a národné centrálné banky poskytujú Eurosystému širokú škálu informácií výrobcovi a dodávateľovi zariadení na spracovávanie bankoviek ako aj komerčným bankám, maloobchodníkom a iným osobám, ktoré každodenne používajú zariadenia na spracovávanie bankoviek alebo spracovávajú peniaze. ECB navyše poskytuje školiace programy a materiály s cieľom doplniť odbornú prípravu spracovateľov peňazí. Po zavedení novej série bankoviek sa navyše informácie o výtvarných návrhoch a bezpečnostných prvkoch sprístupnia širokej verejnosti.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 331/2014 z 11. marca 2014 o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles 2020“) a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/923/ES, 2001/924/ES, 2006/75/ES, 2006/76/ES, 2006/849/ES a 2006/850/ES (Ú. v. EÚ L 103, 5.4.2014, s. 1).

⁽³⁾ Pozri odsek 1 stanoviska Európskej centrálnej banky CON/2006/35 z 5. júla 2006 na žiadosť Rady Európskej únie k dvom navrhovaným rozhodnutiam Rady o výmennom, pomocnom a školiacom programe na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles“) (Ú. v. EÚ C 163, 14.7.2006, s. 7) a odsek 11 stanoviska Európskej centrálnej banky CON/2012/17 z 2. marca 2012 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles 2020“) (Ú. v. EÚ C 137, 12.5.2012, s. 7). Všetky stanoviská ECB sú dostupné na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

- 1.5. ECB okrem toho analyzuje nové druhy falzifikátov vo svojom Centre analýzy falzifikátov (*Counterfeit Analysis Centre* — CAC) a využíva získané znalosti na poskytovanie lepšieho poradenstva orgánom činným v trestnom konaní. CAC koordinuje šírenie všetkých známych technických a štatistických údajov o falzifikátoch eurobankoviek všetkým príslušným stranám.
- 1.6. Falšovatelia v čoraz väčšej miere využívajú digitálnu obrazovú techniku a softvér. Skupina centrálnych bánk na potlačanie falšovania (*Central Bank Counterfeit Deterrence Group*), ktorej členom je aj ECB, podporuje a používa technológie, akými sú systémy na potlačanie falšovania, ktoré zabraňujú zachyteniu alebo reprodukcii vyobrazení chránených bankoviek.

2. Konkrétne pripomienky

- 2.1. Podľa článku 4 ods. 2 navrhovaného nariadenia Európska komisia pri implementácii programu Pericles IV v spolupráci s členskými štátmi zohľadňuje príslušné opatrenia, ktoré prijali iné príslušné subjekty, najmä ECB a Europol. ECB vyzýva Komisiu, aby v plnom rozsahu využila skúsenosti ECB s organizáciou školení a poskytovaním informácií o eurobankovkách a aby v tejto súvislosti zabezpečila plné zapojenie ECB.
- 2.2. S poukazom na dobre fungujúcu spoluprácu medzi účastníkmi programu Pericles IV navyše ECB zdôrazňuje svoj názor, že by bolo výhodné, ak by Komisia pri príprave pracovných programov, ktoré sa majú na základe tohto programu financovať, spolupracovala s ECB a Europolom, najmä aby spoločne preskúmavali iniciatívy s cieľom predísť prípadnej duplicitě a prelinaniu tohto programu s ostatnými relevantnými programami a vzdelávacími aktivitami ECB⁽¹⁾. Takáto spolupráca by tiež uľahčila uplatňovanie spoločnej stratégie v boji proti falšovaniu eura a súvisiacim podvodom. Článok 10 navrhovaného nariadenia by sa preto mal zmeniť tak, aby ustanovoval povinnosť Komisie vopred uskutočniť konzultáciu o pracovných programoch s najdôležitejšími zúčastnenými stranami, vrátane ECB a Europolu. Komisia by mala ECB poskytnúť dostatočný časový priestor na oboznámenie sa s dokumentáciou týkajúcou sa pracovných programov, ktoré sa majú zaviesť v súlade s článkom 10⁽²⁾.
- 2.3. Podľa článku 12 navrhovaného nariadenia Komisia každoročne poskytne informácie o výsledkoch programu Pericles IV. Článok 13 upravuje priebežné hodnotenie počas programu a záverečné hodnotenie po skončení programu. Kým závery hodnotení má Komisia oznamovať spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade a ECB, každoročné informácie o výsledkoch sa majú poskytovať len Európskemu parlamentu a Rade. ECB tiež poukazuje na to, že hodnotiaci správa o vykonávaní programu Pericles 2020 v polovici obdobia, bola predložená len Európskemu parlamentu a Rade⁽³⁾. ECB zdôrazňuje, že je potrebné, aby 1) bola pravidelne počas programu zapojená do prípravy hodnotiacich správ, aby tieto zohľadňovali opatrenia, ktoré prijala, ako aj jej aktívnu účasť v boji proti falšovaniu; 2) bola do hodnotiacich správ a oznámení vhodným spôsobom zahrnutá spätná väzba od subjektov, ktoré sa spoločne s Komisiou aktívne zúčastňujú na príslušných opatreniach a 3) bola v budúcnosti o programe pravidelne informovaná. ECB preto odporúča zmeniť článok 12 ods. 3 a článok 13 ods. 3 navrhovaného nariadenia tak, aby sa zabezpečilo, že jej budú poskytované tak každoročné informácie o výsledkoch programu, ako aj priebežné hodnotenia programu.
- 2.4. Podľa článku 11 navrhovaného nariadenia sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované akty, aby mohla vypracovať ustanovenia týkajúce sa rámca pre monitorovanie a hodnotenie v súlade s článkom 12 ods. 2 ECB poukazuje na to, že táto právomoc je už ustanovená v článku 14 nariadenia (EÚ) č. 331/2014. ECB však tiež upozorňuje na to, že podľa článku 133 zmluvy je potrebné poradiť sa s ECB pred prijatím opatrení potrebných na používanie eura ako jednotnej meny. Táto povinnosť sa nevzťahuje len na navrhované nariadenia, ale aj na delegované akty, ktoré upravujú oblasti pôsobnosti vymedzené v základnom legislatívnom akte. ECB bola požiadaná o stanovisko k navrhovanému nariadeniu v súlade s článkom 133 zmluvy a následne by mala byť požiadaná o stanovisko pred prijatím každého delegovaného aktu podľa článku 12 ods. 2 navrhovaného nariadenia, keďže ide o vykonávacie opatrenia, ktorých účelom je ochrana eura pred falšovaním a ako také sú potrebné na používanie eura ako jednotnej meny. V súvislosti s článkom 11 ods. 4, podľa ktorého je Komisia povinná pred prijatím delegovaného aktu konzultovať jeho obsah s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi, ECB odporúča, aby Komisia uskutočnila aj formálne konzultácie s ECB.

⁽¹⁾ Pozri odsek 8 stanoviska Európskej centrálnej banky CON/2005/22 z 21. júna 2005 na žiadosť Rady Európskej únie k dvom navrhovaným rozhodnutiam Rady o výmennom, pomocnom a školiacom programe na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles“) (Ú. v. EÚ C 161, 1.7.2005, s. 11), odsek 22 stanoviska CON/2006/35 a odsek 24 stanoviska CON/2012/17.

⁽²⁾ Pozri odsek 25 stanoviska CON/2012/17.

⁽³⁾ Pozri odôvodnenie 6 navrhovaného nariadenia.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 16. augusta 2018

Prezident ECB

Mario DRAGHI
